

Poznámka (Úmluva)

Všechny topologické prostory v tomto semestru budou Hausdorffovy (T_2). Tedy regulární jsou automaticky T_3 , úplně regulární jsou automaticky T_π a normální jsou T_4 .

Speciálně např. kompaktní prostory jsou T_4 .

1 Parakompaktní prostory

Poznámka (Připomenutí)

Pokrytí, otevřené pokrytí, podpokrytí.

Definice 1.1 (Zjemnění)

Ať X je množina a $\mathcal{S}$ je pokrytí X . Řekneme, že systém $\mathcal{T} \in \mathcal{P}(X)$ je zjemnění $\mathcal{S}$, pokud $\mathcal{T}$ je pokrytí a $\forall T \in \mathcal{T} \exists S \in \mathcal{S} : T \subseteq S$.

Definice 1.2 (Lokálně konečný systém)

Ať $\mathbb{X}$ je TP, $\mathcal{S} \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{X})$. $\mathcal{S}$ se nazývá lokálně konečný, pokud

$$\forall x \in \mathbb{X} \exists U \in \mathcal{U}(x) : \{S \in \mathcal{S} | S \cap U \neq \emptyset\} \text{ je konečná.}$$

Systém $\mathcal{S}$ se nazve diskrétní, pokud

$$\forall x \in \mathbb{X} \exists U \in \mathcal{U}(x) : |\{S \in \mathcal{S} | S \cap U \neq \emptyset\}| \leq 1.$$

Systém $\mathcal{S}$ se nazve σ -lokálně konečný (resp. σ -diskrétní), pokud $\exists \mathcal{S}_n$, že $\mathcal{S} = \bigcup_{n=1}^{\infty} \mathcal{S}_n$, že $\mathcal{S}_n$ jsou lokálně konečné (resp. diskrétní), $n \in \mathbb{N}$.

Poznámka

Diskrétní systém je lokálně konečný. σ -diskrétní systém je σ -lokálně konečný.

Lemma 1.1 (Uzávěr lokálně konečného prostoru)

Ať $\mathbb{X}$ je TP, $\mathcal{A} \subseteq \mathcal{P}(X)$ lokálně konečný systém. Pak $\{\overline{A} | A \in \mathcal{A}\}$ je opět lokálně konečný a platí $\overline{\bigcup \mathcal{A}} = \bigcup \{\overline{A} | A \in \mathcal{A}\}$.

┌ *Důkaz*

Ať $x \in \mathbb{X}$ je libovolné. Existuje $U \in \mathcal{U}(x) : \{A \in \mathcal{A} : A \cap U \neq \emptyset\}$ je konečná. Ať $V = \bigcap U, V \in \mathcal{U}(x)$. $\{A \in \mathcal{A} : A \cap V \neq \emptyset\}$ je zřejmě konečná. $V \cap A \neq \emptyset \Leftrightarrow V \cap \bar{A} \neq \emptyset$. Tedy $\{A \in \mathcal{A} : \bar{A} \cap V \neq \emptyset\} = \{A \in \mathcal{A} : A \cap V \neq \emptyset\}$. Tedy $\{\bar{A} | A \in \mathcal{A}\}$ je konečná.

$$\supseteq: \bigcup \mathcal{A} \supseteq A, A \in \mathcal{A}, \text{ tedy } \overline{\bigcup \mathcal{A}} \supseteq \bar{A} \Rightarrow \overline{\bigcup \mathcal{A}} \supseteq \bigcup \{\bar{A} | A \in \mathcal{A}\}.$$

$\subseteq$: Ať $x \in \overline{\bigcup \mathcal{A}}$. $\exists U \in \mathcal{U}(x)$ otevřená, že $\{A \in \mathcal{A} : A \cap U \neq \emptyset\} = \{A_1, \dots, A_n\}$. $x \in \overline{A_1 \cup \dots \cup A_n} \stackrel{\text{konečné}}{=} \overline{A_1} \cup \dots \cup \overline{A_n}$. $\exists i \leq n : x \in \bar{A}_i$. $\square$

Definice 1.3 (Parakompaktní)

TP $\mathbb{X}$ se nazývá parakompaktní, pokud každé jeho otevřené pokrytí má lokálně konečné otevřené zjemnění.

Poznámka

Kompaktní $\Rightarrow$ parakompaktní (protože podpokrytí je zjemnění a konečné je lokálně konečné).

Diskrétní TP $\Rightarrow$ parakompaktní.

Tvrzení 1.2

Uzavřený podprostor parakompaktního TP je parakompaktní.

┌ *Důkaz*

$\mathbb{X}$ je parakompaktní TP a $F \subseteq \mathbb{X}$ uzavřená. Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí F (otevřenými množinami v F). Z definice podprostoru $\forall U \in \mathcal{U} \exists V_U$ otevřená v $\mathbb{X} : U = F \cap V_U$. Uvažujme $\mathcal{V} = \{V_U | U \in \mathcal{U}\} \cup \{F \setminus F\}$. $\mathcal{V}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Existuje otevřené lokálně konečné zjemnění $\mathcal{W}$ tohoto $\mathcal{V}$. $\{F \cap W | W \in \mathcal{W}\}$ je otevřené pokrytí F a zároveň lokálně konečné. Navíc je to i zjemnění $\mathcal{U}$. $\square$

Věta 1.3 (Charakterizace parakompaktnosti)

Pro regulární TP $\mathbb{X}$ jsou následující podmínky ekvivalentní:

- a) $\mathbb{X}$ je parakompaktní.
- b) Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má otevřené σ -lokálně konečné zjemnění.
- c) Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má lokálně konečné zjemnění (libovolnými množinami).
- d) Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má uzavřené lokálně konečné zjemnění.

┌
Důkaz

$a) \implies b)$: každé lokálně konečné zjemnění je σ -lokálně konečné.

$b) \implies c)$: Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Podle b) existuje otevřené zjemnění $\mathcal{V} = \bigcup_{n=1}^{\infty} \mathcal{V}_n$, $\mathcal{V}_n$ lokálně konečný systém. $W_n := \bigcup \mathcal{V}_n$ je otevřené $\{W_n | n \in \mathbb{N}\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Ať $A_n := W_n \setminus \bigcup_{i < n} W_i$. $\{A_n | n \in \mathbb{N}\}$ je lokálně konečné pokrytí $\mathbb{X}$ (každé $x \in \mathbb{X}$ je v nějakém W_n , takže už není ve větších A_n). $\{A_n \cap V | n \in \mathbb{N}, V \in \mathcal{V}_n\}$ je lokálně konečné zjemnění $\mathcal{U}$.

$c) \implies d)$: Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Pro každé $x \in \mathbb{X}$ existuje $U_x \in \mathcal{U} : x \in U_x$. Nyní máme bod v otevřené množině, tedy z regularity existují otevřené množiny $V_x \subseteq \mathbb{X} : x \in V_x \subseteq \overline{V_x} \subseteq U_x$. $\mathcal{V} := \{V_x | x \in \mathbb{X}\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. $\mathcal{V}$ má lokálně konečné zjemnění $\mathcal{W}$ podle c). $\{\overline{W} | W \in \mathcal{W}\}$ je lokálně konečný systém podle lemmatu „Uzávěr lokálně konečného systému“. Navíc je i pokrytí a zjemňuje $\mathcal{U}$.

$d) \implies a)$ Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Z d) existuje lokálně konečné uzavřené zjemnění $\mathcal{V}$. Pro $x \in \mathbb{X}$ existuje W_x otevřené okolí x protínající jen konečně mnoho prvků z $\mathcal{V}$. $\mathcal{W} := \{W_x | x \in \mathbb{X}\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Z d) existuje lokálně konečné uzavřené zjemnění $\mathcal{A}$ toho $\mathcal{W}$. Pro $V \in \mathcal{V}$ označíme $V^* := \mathbb{X} \setminus \bigcup \{A \in \mathcal{A} | A \cap V = \emptyset\}$. Zřejmě $V^* \supseteq V$. Tedy $\{V^* | V \in \mathcal{V}\}$ je otevřené (odčítáme uzavřenou množinu, neboť A jsou uzavřené a množina je lokálně konečná, tedy podle lemmatu ... je uzavřené i sjednocení) pokrytí.

Ať $x \in \mathbb{X}$. $\exists U$ okolí x , které protíná jen konečně prvků $A_1, \dots, A_n \in \mathcal{A}$. Zřejmě $U \subseteq A_1 \cup \dots \cup A_n$. Každé A_i je podmnožinou nějakého W_y , tj. (podle volby W_y) A_i protíná jen konečně mnoho prvků z $\mathcal{V}$. Navíc je-li $V \in \mathcal{V}$ a $A \in \mathcal{A}$, že $A \cap V = \emptyset$, pak $A \cap V^* = \emptyset$. Tedy každé A_i protíná pouze konečně mnoho prvků $V^*, V \in @V$. Pro každé $V \in @V$ fixujeme $U_v \in \mathcal{U} : V \subseteq U_v$. Zřejmě $V \subseteq U_v \cap V^*$. Pak $\{U_v \cap V^* | V \in \mathcal{V}\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$, které je lokálně konečné a které je zjemnění $\mathcal{U}$. $\square$

Důsledek

Každý Lindelöfov regulární prostor je parakompaktní.

┌
Důkaz

Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Z lindelöfovosti existuje spočetné pokrytí $\mathcal{V} \subseteq \mathcal{U}$. $\mathcal{V}$ je σ -lokálně konečné otevřené zjemnění $\mathcal{U}$. Tedy platí b) z minulé věty. $\square$

Definice 1.4 (Skrčení)

Ať X je množina a $\mathcal{S} \subseteq \mathcal{P}(X)$ (pokrytí X). Indexovaný systém $\{T_S : S \in \mathcal{S}\} \subseteq \mathcal{P}(X)$ se nazývá skrčení systému $\mathcal{S}$, pokud (je to pokrytí) a $T_S \subseteq S, S \in \mathcal{S}$.

Poznámka (Nadmutí)

Skrčení je speciální případ zjemnění.

Podobně jako skrčení lze definovat pojem nadmutí.

Lemma 1.4 (O skrčení)

Ať $\mathbb{X}$ je normální TP. Pak každé lokálně konečné (stačí bodově konečné) otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má uzavřené skrčení, jehož vnitřky tvoří pokrytí.

┌

Důkaz

Ať $\mathcal{U} = \{U_\alpha : \alpha < \kappa\}$, κ kardinál, $\mathcal{U}$ je lokálně kompaktní, otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Nyní $F_0 := \mathbb{X} \setminus \bigcup \{U_\alpha : 0 < \alpha < \kappa\}$ uzavřená, $F_0 \subseteq U_0$ (z toho, že $\mathcal{U}$ je pokrytí). Z normality existuje otevřená $V_0 \subseteq \mathbb{X} : F_0 \subseteq V_0 \subseteq \overline{V_0} \subseteq U_0$.

Nyní indukci: Nechť máme zkonstruované $V_\beta : \forall \beta < \alpha < \kappa$. Označíme $F_\alpha := \mathbb{X} \setminus (\bigcup \{V_\beta : \beta < \alpha\} \cup \bigcup \{U_\gamma : \alpha < \gamma < \kappa\})$. Z normality zas $V_\alpha \subseteq \mathbb{X} : F_\alpha \subseteq V_\alpha \subseteq \overline{V_\alpha} \subseteq U_\alpha$.

$\mathcal{V} = \{\overline{V_\alpha} : \alpha < \kappa\}$ je skrčení $\mathcal{U}$, $\text{int } \overline{V_\alpha} \supseteq V_\alpha$ a $\bigcup_{\alpha < \kappa} V_\alpha = \mathbb{X}$, tedy $\bigcup_{\alpha < \kappa} \text{int } \overline{V_\alpha} = \mathbb{X}$. $\square$

└

Definice 1.5 (Kolektivně normální)

TP $\mathbb{X}$ se nazývá kolektivně normální, pokud pro každý diskretní systém $\mathcal{F}$ z uzavřených množin existuje disjunkttní systém otevřených množin $\{U(F) : F \in \mathcal{F}\}$, že $F \subseteq U(F)$, $F \in \mathcal{F}$ (tj. otevřené nadmutí).

Poznámka

Každý kolektivně normální prostor je normální.

Tvrzení 1.5

Každý parakompaktní prostor už je kolektivně normální, tedy i normální.

┌

Důkaz

Ukážeme nejprve, že $\mathbb{X}$ je regulární. Ať $F \subseteq \mathbb{X}$ uzavřená, $x \in \mathbb{X} \setminus F$. Pro $y \in F$ existuje otevřené okolí U_y bodu y , že $x \notin \overline{U_y}$. $\mathcal{U} := \{U_y : y \in F\} \cup \{\mathbb{X} \setminus F\}$ otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Ať $\mathcal{V}$ je lokálně konečné otevřené zjemnění $\mathcal{U}$. $G := \bigcup \{V \in \mathcal{V} : V \cap F \neq \emptyset\}$. Z lemmatu $\overline{G} = \bigcup \{\overline{V} : V \in \mathcal{V}, V \cup F \neq \emptyset\} \not\ni x$. $G \supset F$, G otevřená. Tedy $\mathbb{X}$ je regulární.

Ať $\mathcal{F}$ je diskretní soubor z uzavřených množin. Pro $F \in \mathcal{F}$ uvažíme $\bigcup \{H \in \mathcal{F} : H \neq F\}$ ... uzavřená z lemmatu o uzávěru sjednocení lokálně kompaktního systému. Pro $x \in F$ existuje (z první části důkazu) U_x otevřená, že $x \in U_x$, $\overline{U_x} \cap H = \emptyset$ pro $H \neq F, H \in \mathcal{F}$. $\{U_x : x \in F \in \mathcal{F}\} \cup \{\mathbb{X} \setminus \bigcup F\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Ať $\mathcal{V}$ je otevřené lokálně konečné zjemnění. Pro $F \in \mathcal{F} : V(F) := \{V \in \mathcal{V} : V \cup F \neq \emptyset\} \setminus \bigcup \{\overline{V} : V \in \mathcal{V}, V \cap H \neq \emptyset \text{ pro nějaké } H \in \mathcal{F}, H \neq F\}$. Platí $F \subseteq V(F)$. Pro $F, F' \in \mathcal{F}, F \neq F' \implies V(F) \cap V(F') = \emptyset$. $\{V(F) : F \in \mathcal{F}\}$ je disjunkttní otevřené nadmutí $\mathcal{F}$. $\square$

└

Definice 1.6 (Hvězda)

Ať $\mathbb{X}$ je množina a $\mathcal{S} \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{X})$, $x \in \mathbb{X}$, $A \subseteq \mathbb{X}$.

Hvězda bodu x vzhledem k $\mathcal{S}$ je $\text{st}(x, \mathcal{S}) = \bigcup \{S \in \mathcal{S} : x \in S\}$.

Hvězda množiny A vzhledem k $\mathcal{S}$ je $\text{st}(A, \mathcal{S}) = \bigcup_{x \in A} \text{st}(x, \mathcal{S})$.

Definice 1.7 (Barycentrické a hvězdovité zjemnění)

Ať $\mathcal{U}, \mathcal{V}$ jsou pokrytí $\mathbb{X}$. Řekneme, že $\mathcal{U}$ barycentricky zjemňuje $\mathcal{V}$, pokud $\{\text{st}(x, \mathcal{U}) : x \in \mathbb{X}\}$ zjemňuje $\mathcal{V}$.

Řekneme, že $\mathcal{U}$ hvězdovitě zjemňuje $\mathcal{V}$, pokud $\{\text{st}(U, \mathcal{U}) : U \in \mathcal{U}\}$ zjemňuje $\mathcal{V}$.

Například

Ať $(\mathbb{X}, \rho)$ je MP. Ať $\mathcal{U}, \mathcal{V}, \mathcal{W}$ jsou pokrytí $\mathbb{X}$ tvořená po řadě všemi $\varepsilon, 2\varepsilon, 3\varepsilon$ koulemi ($\varepsilon > 0$ pevné). Pak $\mathcal{U}$ zjemňuje barycentricky $\mathcal{V}$ a hvězdovitě $\mathcal{W}$.

Lemma 1.6 (Dvojitě barycentrické zjemnění je hvězdovité)

Ať X je množina, $\mathcal{U}$ pokrytí X , $\mathcal{V}$ barycentrické zjemnění $\mathcal{U}$ a $\mathcal{W}$ barycentrické zjemnění $\mathcal{V}$. Potom $\mathcal{W}$ je hvězdovité zjemnění $\mathcal{U}$.

┌

Důkaz

Mějme $W \in \mathcal{W}$ libovolně. Chceme najít $U \in \mathcal{U} : \text{st}(W, \mathcal{W}) \subseteq U$. $W = \emptyset$ triviální. $W \neq \emptyset$:
Fixujeme $x_0 \in W$. Pro každé $x \in \mathbb{X}$ existuje $V_x \in \mathcal{V} : \text{st}(x, \mathcal{W}) \subseteq V_x$. Nyní

$$\text{st}(W, \mathcal{W}) = \bigcup \{T \in \mathcal{W} : T \cap W \neq \emptyset\} = \bigcup \{\{T \in \mathcal{W} | x \in T\} | x \in W\} = \bigcup \{\text{st}(x, \mathcal{W}) | x \in W\} \subseteq \bigcup \{V_x | x \in W\}$$

protože $W \subseteq V_x$ pro každé $x \in W$. $\mathcal{V}$ barycentricky zjemňuje $\mathcal{U}$, tedy existuje $u \in \mathcal{U} : \text{st}(x_0, \mathcal{V}) \subseteq U$. □

└

Věta 1.7 (Charakterizace parakompaktnosti pomocí hvězdovitých zjemnění)

Pro TP $\mathbb{X}$ je ekvivalentní:

- $\mathbb{X}$ je parakompaktní.
- Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má barycentrické zjemnění.
- Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má hvězdovité zjemnění.
- Každé otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ má otevřené σ -diskrétní zjemnění a $\mathbb{X}$ je regulární.

┌ *Důkaz*

a) $\implies$ b) Ať $\mathcal{U}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Z a) vyplývá, že existuje jeho lokálně konečné otevřené zjemnění $\mathcal{V}$. Víme, že $\mathbb{X}$ je parakompaktní, tedy normální. Z lemmatu o skrčení existuje uzavřené pokrytí $\mathcal{W} = \{W_V | V \in \mathcal{V}\}$, $W_V \subseteq V$. $\mathcal{V}$ je lokálně konečné, tedy i $\mathcal{W}$ je lokálně konečné. Pro $x \in \mathbb{X}$ definujeme $A_x = \bigcap \{V | x \in W_V\}$. Jde o konečný průnik (vzhledem k lokální kompaktnosti), tedy A_x je otevřená. Položme $B_x = \bigcup \{W \in \mathcal{W} | x \notin W\}$. Podle lemmatu o sjednocení lokálně konečného systému je B_x uzavřená. Zřejmě $x \in A_x \setminus B_x =: C_x$ je otevřená. Tedy $\mathcal{C} = \{C_x | x \in \mathbb{X}\}$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$.

Ukážeme, že $\mathcal{C}$ barycentricky zjemňuje $\mathcal{U}$: Ať $y \in \mathbb{X}$. Chceme najít $V \in \mathcal{U}$: $\text{st}(y, \mathcal{C}) \subseteq V$. Víme, že existuje $V \in \mathcal{V}$: $y \in W_V$. Ať $x \in \text{st}(y, \mathcal{C})$. Pak $y \in C_x = A_x \setminus B_x$, tedy $y \notin B_x$, tudíž $x \in W_V \subseteq V$ (kdyby ne, pak $W_V \subseteq B_x$, tedy $y \notin C_x$).

b) $\implies$ c) k otevřenému pokrytí můžeme najít barycentrické zjemnění, ke kterému můžeme najít barycentrické zjemnění. Pak c) vyplývá z předchozího lemmatu.

c) $\implies$ d) $\mathbb{X}$ je regulární: Ať $F \subseteq \mathbb{X}$ uzavřená, $x \in \mathbb{X} \setminus F$. Uvažujme otevřené pokrytí $\{\mathbb{X} \setminus F, \mathbb{X} \setminus x\}$. Podle c) existuje otevřené hvězdovité zjemnění $\mathcal{U}$. $\exists U \in \mathcal{U} : x \in U$. Nutně $U \cap F = \emptyset$. Pak $\bar{U} \subseteq \text{st}(U, \mathcal{U}) \subseteq \mathbb{X} \subseteq \mathbb{X} \setminus F$. Tedy $\mathbb{X}$ je regulární.

Ať $\mathcal{U}_0$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Chceme najít σ -diskrétní zjemnění toho $\mathcal{U}_0$. Použijeme podmínku c) spočetně nekonečněkrát, abychom induktivně našli otevřená pokrytí $\mathcal{U}_1, \mathcal{U}_2, \dots$, že $\mathcal{U}_{n+1}$ hvězdovitě zjemňuje $\mathcal{U}_n$, $n \geq 0$. Oindexujme prvky $\mathcal{U}_0 : \mathcal{U}_0 = \{U_i | i \in I\}$. Pro $i \in I$ a pro $n \in \mathbb{N}$ uvažujme $U_{i,n} := \{x \in \mathbb{X} | x \text{ má okolí } V : \text{st}(V, \mathcal{U}_n) \subseteq U_i\}$. Pro každé $n \in \mathbb{N} : \{U_{i,n} | i \in I\}$ je otevřené zjemnění $\mathcal{U}$, ale ne nutně pokrytí.

Pomocné tvrzení: Pokud $x \in U_{i,n}$, $u \notin U_{i,n+1}$, pak neexistuje $U \in \mathcal{U}_{n+1}$, že $x, y \in U$.
Důkaz: Pro $U \in \mathcal{U}_{n+1}$ existuje $W \in \mathcal{U}_n : \text{st}(U, \mathcal{U}_{n+1}) \subseteq W$. Tedy pokud $x \in U \cap U_{i,n}$, pak $W \subseteq \text{st}(x, \mathcal{U}_n) \subseteq U_i$. Pak $\text{st}(U, \mathcal{U}_{n+1}) \subseteq U_i$ a $u \subseteq U_{i,n+1}$. Tedy $y \notin U$, protože $y \notin U_{i,n+1}$.

Uvažme dobré uspořádání $<$ na I . Ať $V_{i_0,n} = U_{i_0,n} \setminus \bigcup \{U_{i,n+1} | i < i_0\}$, $i_0 \in I, n \in \mathbb{N}$. Ukážeme, že $** = \{V_{i_0,n} | i_0 \in I, n \in \mathbb{N}\}$ je hledané σ -diskrétní zjemnění $\mathcal{U}_0$. Pro $i_1 \neq i_2, i_1, i_2 \in I$, pak $i_1 < i_2$ nebo naopak. Podle toho buď $V_{i_2,n} \subseteq \mathbb{X} \setminus U_{i_1,n+1}$ nebo $V_{i_1,n} \subseteq \mathbb{X} \setminus U_{i_2,n+1}$. Podle pomocného tvrzení platí, že pokud $x \in V_{i_1,n}$ a $y \in V_{i_2,n}$, pak neexistuje $U \in \mathcal{U}_{n+1}$, že $x, y \in U$. To nám říká, že $\forall n \in \mathbb{N} : \{V_{i,n} | i \in I\}$ je diskrétní. Zbývá už jen ukázat, že $**$ je pokrytí: Ať $y \in \mathbb{X}$. Existuje $<$ -nejmenší $i(y) \in I : y \in U_{i(y),n}$ pro nějaké $n \in \mathbb{N}$. Nyní $y \notin U_{i,n+2}$ pro $i < i(y)$. Podle pomocného tvrzení použitého na $n+1$ platí $\text{st}(y, \mathcal{U}_{n+2}) \cap \bigcup \{U_{i,n+1} | i < i(y)\} = \emptyset$. Tedy $y \in V_{i(y),n}$.

d) $\implies$ a) Víme, že $\mathbb{X}$ je regulární, tedy můžeme aplikovat charakterizaci parakompaktности z minulého týdne, jelikož σ -diskrétní $\implies \sigma$ -lokálně konečný. $\square$

Věta 1.8 (Stone)

Každý metrizovatelný prostor je parakompaktní.

Důkaz

Ukážeme, že každé otevřené pokrytí $\mathcal{U}$ má barycentrické zjemnění. Fixujeme na nějakém tom prostoru $\mathbb{X}$ kompatibilní metriku $\varrho \leq 1$. Navíc bůno $\mathbb{X} \notin \mathcal{U}$. Pro každé $x \in \mathbb{X}$ a $U \in \mathcal{U}$, že $x \in U$, existuje největší možné $\varepsilon_{x,U} > 0$, že $B(x, 5\varepsilon_{x,U})$. Položíme $\mathcal{V} = \{B(x, \varepsilon_{x,U}) | x \in U \in \mathcal{U}\}$. Ověříme, že $\mathcal{V}$ barycentricky zjemňuje $\mathcal{U}$: Ať $x \in \mathbb{X}$. Chceme najít $U \in \mathcal{U} : \text{st}(x, \mathcal{V}) \subseteq U$. Ať $\varepsilon_x = \sup \{\varepsilon_{x,U} | x \in U \in \mathcal{U}\}$. $0 < \varepsilon_x \leq 1$. Existuje $U \in \mathcal{U} : \varepsilon_{x,U} \geq \frac{\varepsilon_x}{2}$.

Ukážeme, že $\text{st}(x, \mathcal{V}) \subseteq U$. Ať tedy $x \in B(y, \varepsilon_{y,v})$ pro nějaké $y \in V \in \mathcal{U}$. Chceme $B(y, \varepsilon_{y,v}) \subseteq U$. Máme $B(y, 5\varepsilon_{y,v}) \subseteq V$ a zároveň $\varrho(x, y) < \varepsilon_{U,V}$. Z Δ -nerovnosti: $B(x, 4\varepsilon_{y,V}) \subseteq V$. Z maximality $\varepsilon_{x,V} \geq \frac{1}{5}4\varepsilon_{y,V}$. Také $2\varepsilon_{x,U} > \varepsilon_x \geq \varepsilon_{x,V}$. Dohromady $2\varepsilon_{x,U} > \frac{4}{5}\varepsilon_{y,V}$, tj. $5\varepsilon_{x,U} > 2\varepsilon_{y,V}$. Pro $z \in B(y, \varepsilon_{y,V}) : \varrho(x, z) < 2\varepsilon_{y,V}$, a tedy $\varrho(x, z) < 5\varepsilon_{x,U}$. Proto $z \in U$. Tudíž $B(y, \varepsilon_{y,v}) \subseteq U$. $\square$

Definice 1.8

Pro funkci $f : X \rightarrow \mathbb{R}$ značíme $\text{supp } f = \overline{\{x \in X : f(x) \neq 0\}}$.

Věta 1.9 (Rozklad jednotky)

Ať $\mathbb{X}$ je parakompaktní prostor, $\mathcal{U}$ otevřené pokrytí $\mathbb{X}$. Pak existuje rozklad jednotky podřízený tomuto pokrytí, tj. systém spojitých funkcí $f_i : X \rightarrow [0, 1]$, $i \in I$, že $\{\text{supp } f_i : i \in I\}$ je lokálně konečné zjemnění $\mathcal{U}$ a $\sum_{i \in I} f_i(x) = 1, \forall x \in \mathbb{X}$.

Důkaz

$\mathbb{X}$ parakompaktní, tedy normální. Tedy existuje otevřené pokrytí $\mathcal{W}$ takové, že $\{\overline{W} : W \in \mathcal{W}\}$ zjemňuje $\mathcal{U}$. Ať $\mathcal{V}$ je lokálně konečné otevřené zjemnění $\mathcal{W}$. Víme, že existuje uzavřené skrácení $\{F_V : V \in \mathcal{V}\}$, $F_V \subseteq V$. Z normality existují spojitě funkce $g_V : \mathbb{X} \rightarrow [0, 1]$, $g_V|_{F_V} = 1$, $g_V|_{\mathbb{X} \setminus V} = 0$. Položme $g(x) := \sum_{V \in \mathcal{V}} g_V(x)$. Funkce g je spojitá, protože spojitost je lokální pojem a g je lokálně součet konečně mnoha nenulových spojitých funkcí. Navíc zřejmě $g \geq 1$, protože $\{F_V : V \in \mathcal{V}\}$ je pokrytí $\mathbb{X}$. Tedy položíme $f_V := \frac{g_V}{g}$. $\square$

Věta 1.10 (Michaelova selekční)

Zdola polospojité (vícehodnotová) funkce z parakompaktního prostoru do neprázdných uzavřených konvexních podmnožin Banachova prostoru má spojitou selekci.

Věta 1.11 (Dugunjiho)

Ať $\mathbb{X}$ je metrizovatelný a $A \subseteq \mathbb{X}$ uzavřená. Pak existuje lineární zobrazení $L : C(A, \mathbb{R}) \rightarrow C(\mathbb{X}, \mathbb{R})$, že $L(f)$ rozšiřuje f pro $f \in C(A, \mathbb{R})$.

2 Metrizační věty

Poznámka (Opakování)

Uryshonova metrizační věta: Regulární prostor se spočetnou bází je metrizable.

Věta 2.1 (Bing, Nagata, Smirnov)

Pro regulární prostor X jsou následující podmínky ekvivalentní:

- a) X je metrizable.*
- b) X má σ -diskrétní bázi.*
- c) X má σ -lokálně konečnou bázi.*

┌ *Důkaz*

a) $\implies$ b): Ať $\mathcal{B}_n$ je otevřené pokrytí $\mathbb{X}$ koulemi o poloměru $\frac{1}{n}$. $\mathbb{X}$ je parakompaktní podle Stoneovy věty. Z charakterizace parakompaktnosti máme, že $\mathcal{B}_n$ má σ -diskrétní otevřené zjemnění $\mathcal{V}_n$. $\bigcup_{n \in \mathbb{N}} \mathcal{V}_n$ je opět σ -diskrétní, navíc je to báze.

b) $\implies$ c): triviální.

c) $\implies$ a) Ať $B = \bigcup_{n=1}^{\infty}$ je báze $\mathbb{X}$, $\mathcal{B}_n$ lokálně konečný soubor. Uvědomíme si, že $\mathbb{X}$ je parakompaktní: Je-li totiž $\mathcal{U}$ otevřené pokrytí $\mathbb{X}$, pak $\{B \in \mathcal{B} : \exists U \in \mathcal{U} : B \subseteq U\}$ je zjemnění $\mathcal{U}$ a vzhledem k tomu, že B je báze, tak je to i pokrytí. Navíc je σ -lokálně konečné. Tedy z charakterizace parakompaktnosti to máme.

Z parakompaktnosti dostáváme normalitu $\mathbb{X}$. Pro $n, k \in \mathbb{N}$ a $B \in \mathcal{B}_n$ položme $V_{k,n,B} := \bigcup \{C \in \mathcal{B}_k : \overline{C} \subseteq B\}$. $\mathcal{B}_k$ je lokálně konečný, tedy (z lemmatu o uzávěru lokálně konečného systému) $\overline{V_{k,n,B}} \subseteq B$. Tedy existují (z normality) spojitě funkce $f_{k,n,B} : \mathbb{X} \rightarrow [0, 1]$, $f_{k,n,B}(x) = 0$ pro $x \in \mathbb{X} \setminus B$ a 1 pro $x \in \overline{V_{k,n,B}}$.

Definujeme $M_{k,n} \subseteq [0, 1]^{\mathcal{B}_n}$ následovně $M_{k,n} = \{\varphi : \mathcal{B}_n \rightarrow [0, 1] : \{B \in \mathcal{B}_n : \varphi(B) \neq 0\} \text{ je konečná}\}$. Na $M_{k,n}$ uvažme metriku $\varrho_{k,n}\varphi, \psi := \sum_{B \in \mathcal{B}_n} |\varphi(B) - \psi(B)|$. Ať $g_{k,n} : \mathbb{X} \rightarrow M_{k,n}$, $g_{k,n} = \Delta_{B \in \mathcal{B}_n} f_{k,n,B}$, $g_{k,n}(x) = (f_{k,n,B}(x))_{B \in \mathcal{B}_n}$.

Ověříme, že $g_{k,n} : \mathbb{X} \rightarrow (M_{k,n}, \varrho_{k,n})$ je spojitě: Ať $x \in \mathbb{X}$, $\varepsilon > 0$, existuje U okolí x protínající jen konečně prvků $B_1, \dots, B_m \in \mathcal{B}_n$. $f_{k,n,B_1}, \dots, f_{k,n,B_m}$ jsou spojitá, tedy existuje $V \subseteq U$ okolí x , že $|f_{k,n,B}(x) - f_{k,n,B_i}(y)| < \frac{\varepsilon}{m}$ pro $i \leq m, y \in V$. Nyní

$$\varrho_{k,n}(g_{k,n}(x), g_{k,n}(y)) = \sum_{i=1}^m |g_{k,n}(x)(B_i) - g_{k,n}(y)(B_i)| = \sum_{i=1}^m |f_{k,n,B}(x) - f_{k,n,B_i}(y)| < m \cdot \frac{\varepsilon}{m} = \varepsilon.$$

Pokud systém $\{g_{k,n} : k, n \in \mathbb{N}\}$ odděluje body a uzavřené množiny, pak $\delta := \Delta_{k,n \in \mathbb{N}} g_{k,n} : \mathbb{X} \rightarrow \prod_{k,n \in \mathbb{N}} M_{k,n}$ je vnoření (podle lemmatu o Tichonovově vnoření). Tím jsme vnořili $\mathbb{X}$ do spočetného součinu metrizablečních prostorů, tedy do metrizablečního prostoru, tedy $\mathbb{X}$ je metrizableční.

$\{g_{k,n} : k, n \in \mathbb{N}\}$ odděluje body a uzavřené množiny: Ať $F \subseteq \mathbb{X}$ je uzavřená, $x \in \mathbb{X} \setminus F$. Existuje $n \in \mathbb{N}$ a $B \in \mathcal{B}_n : x \in B \subseteq \mathbb{X} \setminus F$. Z regularity existuje $C \in \mathcal{B}_k, k \in \mathbb{N}$, $g_{k,n}(x)(B) = f_{k,n,B}(x) = 1$ a $g_{k,n}(y)(B) = f_{k,n,B}(y) = 0$ pro $y \in \mathbb{X} \setminus B \supseteq F$. $\square$

Definice 2.1

Ať $\mathbb{X}$ je TP. Posloupnost otevřených pokrytí $\mathcal{V}_n$ prostoru $\mathbb{X}$ se nazývá development, pokud pro každé $x \in \mathbb{X} : \{\text{st}(x, \mathcal{V}_n) | n \in \mathbb{N}\}$ je báze okolí v bodě x .

Poznámka

Je-li (X, ϱ) MP, pak $\mathcal{V}_n := \{B(x, \frac{1}{n}) : x \in X\}, n \in \mathbb{N}$ je development X .

Věta 2.2 (Bing)

$TP \times$ je metrizable $\Leftrightarrow$ je kolektivně normální a má development.

┌

Důkaz

$\Rightarrow$: metrizable $\Rightarrow$ má development (podle předchozí poznámky) a metrizable
 $\Rightarrow$ parakompaktní $\Rightarrow$ kolektivně normální. $\square$

└